

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Právo na informace
Diplomant/ka: Michaela Čásková
Autor posudku: Mgr. František Korbel, Ph. D.

1. Zadání a cíl práce

Autorka se rozhodla zpracovat téma, které bývá mnohdy považováno za základní problém veřejné správy i justice - doručování. Faktem ale je, že po tzv. souhrnné novele OSŘ z roku 2009 (7/2009 Sb.), která se v oblasti doručování dotkla i správního řádu a tehdejšího zákona o správě daní a poplatků, došlo k výraznému zjednodušení a modernizaci právní úpravy a navíc jejímu sjednocení napříč procesními předpisy. V celém právním řádu byl v procesních předpisech zaveden princip povinné doručovací adresy, bylo zavedeno zákonné pořadí způsobů doručování s preferencí elektronické formy prostřednictvím datových schránek, omezeny důvody pro vyslovení neúčinnosti doručení apod. Ve správním právu byla většina z těchto novinek zavedena již novým správním řádem. Zadání a cíl práce hodnotím pozitivně.

2. Obsahové zpracování práce

V samém úvodu práce mne poněkud zaskočilo tvrzení autorky, že „Praxe nám ale stále častěji poukazuje na nedostatečnou právní úpravu doručování ve veřejné správě. Vychází najevo, že zákonodárce sice ve správním řádu představil podrobný popis všech způsobů a možností, jak zásilku doručit, nicméně i přesto nejsou zcela vyřešeny základní otázky. ...“ Měl jsem totiž za to, že právě souhrnná novela OSŘ s doprovodnými novelami stran doručování a zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, tyto otázky vyřešily.

V otázce způsobů doručování je otázkou, zda je často zmiňovaná priorita datové schránky skutečně tou první prioritou v pořadí. Zákon č. 300/2008 Sb. v § 17 odst. 2 říká, že: „Připouštějí-li jiné právní předpisy doručování prostřednictvím datových schránek, pořadí způsobů doručování stanovené těmito právními předpisy zůstává ustanovením odstavce 1 nedotčeno.“ To znamená, že jiné předpisy mohou stanovit pořadí jiné, vypořádají-li se přitom s datovými schránkami. V OSŘ tomu tak je a dle § 45 se nejprve doručuje „při jednání“. Správní řád o tom mlčí, ale tato možnost se v něm dovozuje také. Zajímá mě názor autorky.

Na str. 4 bych důsledněji dodržoval terminologii. Hovoříme o „způsobech doručování“ a „adresách pro doručování“. Pojem „formy doručování“ se netýká ani jednoho, týká se totiž až jiné otázky, a sice zda se doručuje „obyčejně“, „doporučeně“ či „doporučeně do vlastních rukou adresáta“, což autorka správně činí dále na str. 7. Na str. 4 má autorka na mysli adresy pro doručování.

Autorka správně uvádí, že ad hoc zvolenou adresu pro doručování není správní orgán povinen využít; záleží na okolnostech, zejména na tom, zda může doručování na zvolenou adresu přispět k urychlení celého řízení. Žádost o doručování na zvolenou adresu je podáním, které musí splňovat náležitosti podání, jak správně autorka píše a odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu.

V kapitole 2 „Doručování fyzickým osobám“ si autorka neuvědomila, že zákonné pořadí se týká způsobů doručování, nikoli adres pro doručování. Resp. adres se týká také, ale až v druhé řadě. Výčet provedený na str. 10 práce proto není podle zákonného pořadí.

Doručování na trvale zvolenou adresu podle § 10b zákona o evidenci obyvatel sice bylo do správního řádu doplněno novelou č. 227/2009 Sb., kterou se správní řád měnil v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech, ale se základními registry nesouvisí. V předmětné novele bylo obsaženo jenom proto, že se na něj v souhrnné novele OSŘ zapomnělo. Ale to je znalost, kterou lze mít pouze z gesčního ministerstva či z Parlamentu, nikoli z právnické fakulty.

Oceňuji, že autorka hodnotí zavedení povinné doručovací adresy jako pozitivní opáření. Na jednu stranu klade zvýšené nároky na občany, ale na druhou stranu jinak není doručování prakticky možné.

Věcné nesprávnosti se autorka dopouští, když píše, že „Ohlašovny nejsou povinny převzít písemnosti doručované těmto občanům.“ Autorka se zjevně domnívá, že pokud písemnosti vůbec převezmou, činí tak v rámci dobré vůle. Tak tomu ale samozřejmě není. Je-li trvalé bydliště adresáta na ohlašovně, pak je ohlašovna povinnou doručovací adresou a musí zásilky ukládat.

Velmi zajímavé se mi jeví, že autorka ve shodě s názorem Nejvyššího správního soudu uvádí, že P. O. Box může být považován za jiné vhodné místo k zanechání oznámení o uložení zásilky. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. října 2011 sp. zn. 8 As 16/2011).

V kapitole o datových schránkách autorka zbytečně ztotožňuje povinnost použití datové schránky pro doručování pouze se správním řízením. Povinnost jejich využití platí obecně pro doručování podle jakéhokoliv právního předpisu.

Na str. 45 autorka plete souhrnnou novelu (OSŘ) se zákonem o datových schránkách. Co který předpis řeší a jaké jsou jejich vztahy? Nesprávně též uvádí, že soukromoprávní využití datových schránek bylo zavedeno novelou od 1. ledna 2010 (bylo to novelou č. 190/2009 Sb. hned od účinnosti zákona, tj. od 1. července 2009).

3. Formální úroveň práce

Diplomová práce není (přes)příliš rozsáhlá, ale splňuje minimální stanovený rozsah 50 stran (práce má 59 číslovaných stran).

Po formální stránce práce vykazuje pouze ojedinělé, o to však zbytečnější chyby, zejména prosté překlepy a jiné drobné vady, které by při pozornějším pročtení autorka mohla

jednoduše odstranit. Například na str. 9 se autorka dopustila dokonce ostudné chyby v psaní správného „i“ v přísudku (...*Tyto osoby jsou povinni takto učinit na výzvu doručovatele....*).

Seznam odborné literatury a dalších zdrojů, zejména judikatury je poměrně slušný. Pouze formálně není obvyklé rozlišování zákonů a novel tak, jak to v závěru činí autorka.

Diplomová práce prošla systémem elektronické kontroly a zhodnocení případného plagiátorství kvalifikačních prací s negativním výsledkem – nebyla nalezena žádná shoda.

4. Celkové hodnocení práce

Práce je kvalitní tematicky zaměřenou monografií, která vcelku přesně podává obraz problematiky doručování ve správním právu. Silnou stránkou autorky je práce s aktuální relevantní judikaturou, kterou dokázala dobře propojit na komentovaný text zákonných norem.

5. Doporučení práce k obhajobě a návrh klasifikace:

Práci doporučuji k obhajobě a podle výsledku ústní obhajoby ji navrhuji hodnotit stupněm velmi dobře či výborně.

6. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

Viz text shora.

V Praze dne 25. května 2012

**Mgr. František Korbek, Ph. D.
podpis autora posudku**